

Час біжить неймовірно скоро. Ось, здається, не так давно ми сиділи за шкільними партами, вчилися, розважалися, а тут вже, немов несподівано, довідуємося, що наша alma mater закінчила сороковий рік існування. Цей ювілей ми обов'язково повинні були відзначити. Святкування відбувалися протягом двох днів - 27 і 28 червня поточного року.

Для тих, хто знає, говорити, що в нашому містечку сорок літ тому появилася українська середня школа, це невелике перебільшення. Тоді насправді був це лише один клас у місцевому загальноосвітньому ліцеї, де молодь крім реалізування загальної освітньої програми додатково навчалася української мови та літератури. Проте, що дійсно можуть підтвердити очевидці, громада не говорила по іншому про школу, як **"український ліцей"** в Гурові

Ілавецькому.

Історія склалася так, що при черговій реорганізації системи освіти в Польщі (1968 р.) припинили існування педагогічні ліцеї. І так, між іншим, був ліквідований ліцей в Бартошицях, в якому навчали української мови.

Русло української освіти повернуло в напрямку саме Гурова Ілавецького. Годі тут детально говорити про всякі труднощі, перешкоди й масу організаційної праці, але школа врешті решт почала працювати, а її рушійною силою став вчитель української мови Теофіль Щерба та його дружина Ольга.

Ми, колиші учні української школи, часто зустрічалися з нашим "паном професором", тоді вже пенсіонером і слухали його розповідей про заснування класів та посилену працю над тим, щоби не бракувало учнів. Теофіль Щерба на той час був власником мотоцикла "ява", який йому дуже пригодився для агітації та переконування нерішучих. У буремних 60-их роках вчитель сідав на мотоцикла й навідувався до сіл, де жили українці,

Написав Богдан Тхір
Середа, 23 вересня 2009 10:07

розмовляв, переконував, заохочував. І це давало наслідки. Бувало й так, що дехто з наших, хитруючи, подавав заяви до польських класів, про які хтось колись пустив байку, що там вчать "кращі" й легше кладеться їм шлях до кар'єри. Теофіль радив собі в такий спосіб, що, знаючи людей й прізвища, виймав документи й переносив їх в "українську папку". Зовсім ймовірно, що в такий простий спосіб врятував не одну душу від пропащої дороги.

Напевно допомогло українським класам закладення у 1969 р. спочатку хору, а пізніше фольклорного колективу "Дуумка", заради яким молодь охоче вступала до школи. На той час існування доволі великого українського ансамблю, при якому ще існувала естрадна група "Червона рута", було своєрідним феноменом. До школи записувалися не тільки учні з найближчих місцевостей - бували й такі, що потрапили сюди з Перемишля, Гданська, Щеціна, Ольштина тощо.

Такі були початки. Пізніше, у 1990-их роках вихор змін, що огорнув Польщу, дозволив молодим вчителям (випускникам ліцею) на зорганізування зовсім окремої, з власними будинками, школи, якою горді не тільки регіон, але й воєвідство.

Торжественне відзначення ювілею школи почалося ще в п'ятницю 26 червня дуже вимовною і символічною зустріччю кільканадцяти колишніх та теперішніх учнів на могилі вчителя Теофіля Щерби в селі Барчевко. Разом з прибулими молилися о. Станіслав Тарапацький (один з кільканадцяти священників - випускників гурово-ілавецької школи. Отець згадав у поминальному слові свого вчителя та роки проведені під його опікою. Потім були ще квіти прикрашені жовто-блакитними стрічками покладені на могилу й прибулі розїхалися, щоби наступного дня зустрітися в мурах школи.

Головні святкування почалися в храмі Воздвиження Чесного Хреста в Гурові Ілавецькому торжественною Службою Божою, у якій взяли участь давні й теперішні учні, оба директори, Мирон Сич (вже колишній) і Мирослав Олійник (теперішній), делегати від Сейму РП, представники воєвідської та місцевих адміністраційних влад на чолі з маршалком Вармінсько-Мазурського воєвідства Яцеком Протасом, делегації від українських шкіл у Польщі та вірні гурово-ілавецької парафії. При престолі спільно стануло сімох священників, давніх учнів та вчителів релігії.

Отець Богдан Ситчик, парох Лідзбарка Вармінського та Доброго Міста (також один з колишніх учнів школи) у проповіді навів відомі слова, що скеровані були Учителем до

Наша школа

Написав Богдан Тхір
Середа, 23 вересня 2009 10:07

святого Петра про скелю, основу, на якій збудована буде Церква. Для української громади в Польщі, що зокрема відзначив отець, для її молоді такою ж основою стала школа у скромному містечку, що на півночі Польщі.

Вітальне слово від Митрополита Івана Мартиняка, в якому говорилося про Божу опіку над молоддю, над давніми і теперішніми учнями, що творять сьогодні підвалини нашої Церкви в Польщі відчитав о. митрат Андрій Сорока, парох Ельблонга і Пасленка.

Потім торжество перенеслося до Комплексу шкіл з українською мовою навчання. Відвідуючи школу гості могли, слідкуючи за фотографічними виставками й відвідуючи шкільний музей ознайомитися з минулим школи та її сьогоденням. У просторих коридорах презентувалися власні художні роботи учнів: різьба по дереву, картини, вишивка, писанка, фотграфія, словом, все чим млолодь має нагоду займатися під пильним оком своїх вчителів.

З нагодм ювілею школа видала друком альманах "Наша школа". Коли звернутися до адміністрації, можна його прдбати й детально ознайомитися зі школою, якій вже сорок літ.